

F. t. l. vedr. retsplejeloven

talelse eller efter fælles forståelse), om påvirkning af vidner eller om en tredje form for kollusion. Tilsvarende må det anføres, hvis der er tale om kollusion i den særlige form at advare andre, dvs. hvor kollusionen går på sigtedes vanskeliggørelse af efterforskningen mod en anden person.

Det bør endvidere anføres, hvem eller hvad kollusionen rettes mod.

Er der tale om afstemning af forklaringer mellem flere sigtede/mistænkte, må det således anføres, hvem der er tale om. Er der tale om nogen, hvis identitet er ukendt, men hvor der desuagtet foreligger tilstrækkeligt grundlag for en antagelse om kollusionsrisiko, må beskrivelsen gå på den pågældendes rolle i sagen el.lign.

På samme måde må andre personer, herunder vidner, der frygtes påvirket, anføres. Særligt for sådanne personer må det antages at følge af den gældende § 770 a, at der normalt skal være tale om trusler eller påvirkning på anden lignende måde (dvs. overtalelse el.lign.), eller dog om en meget grov kriminalitet.

Er der tale om kollusion i form af at advare andre gerningsmænd, må også her angives, hvem det drejer sig om. Der må i øvrigt i disse specielle kollusionstilfælde – særligt hvis sigtede selv har tilstået, og isolationen således først og fremmest har til formål at beskytte efterforskningen i relation til en medgerningsmand – stilles særlige krav til kriminalitetens grovhed og ikke mindst til sandsynligheden for, at sigtede vil advare den pågældende medgerningsmand.

Er der tale om kollusion i form af fjernelse af spor eller koster, må det præciseres, hvilke spor eller koster der tænkes på.

I kravet om anførelse af grundlaget for antagelsen om kollusionsrisikoen (§ 770 d, stk. 1, nr. 2) ligger, at det skal præciseres, hvilke oplysninger i sagen der begrundes, at arrestanten kan og vil udøve den pågældende kollusion, hvis den pågældende har fællesskab med andre indsatte, og dermed at varetægtsfængslingen ikke i sig selv er tilstrækkelig til at hindre kollusionen.

Af formuleringen »den konkrete sags oplysninger« følger, at antagelsen må bygge på de foreliggende oplysninger i sagen, herunder den sigtelse, der er rejst, og som opfylder kravet om begrundet mistanke.

Det er således allerede efter forarbejderne til den gældende § 770 a ikke tilstrækkeligt at henvise til, at kriminalitetens art eller »sagens karakter« i sig selv gør det sandsynligt, at arrestanten vil søge at påvirke medsigtede/medgerningsmænd. Det må derimod kræves, at der er oplysning om tidligere eller aktuelle forsøg på påvirkning, herunder f.eks. tidligere straf for

overtrædelse af straffeloves § 123, særlig tilknytning til et fælles kriminelt miljø, særlig afhængighed mellem de sigtede eller et andet konkretiserbart grundlag i tilknytning til den konkrete sigtede eller sagens konkrete omstændigheder. Er der ikke grundlag for at henvise til tidligere eller aktuelle kollusionsforsøg, fælles kriminelt miljø eller særlig afhængighed, må der således noget særligt til.

Med hensyn til påvirkning af andre end medgerningsmænd, herunder vidner, må der på samme måde stilles krav til grundlaget. Det kan bestå i allerede fremsatte vidnetrusler eller en særlig afhængighed. Foreligger ingen af delene, må der noget særligt til i form af et lignende betryggende grundlag eller dog en særdeles grov forbrydelse.

Med hensyn til mulighederne for, at arrestanten, hvis den pågældende anbringes i fællesskab med andre indsatte, kan gennemføre den pågældende kollusion, vil grundlaget navnlig kunne bestå i en tilknytning til et kriminelt miljø. Er der tale om en særdeles grov forbrydelse, vil dog også selve strafrisikoen kunne indgå i vurderingen.

Det forhold, at det ikke er tilstrækkeligt at henvise til »kriminalitetens art« eller »sagens karakter« som grundlag for antagelsen om en kollusionsrisiko, er på den anden side ikke til hinder for, at karakteren af den påsigtede forbrydelse og oplysningerne om den konkrete udførelse mv. sammen med de ovenfor anførte forhold indgår i rettens vurdering og begrundelse. Således vil typisk forekommende omstændigheder, der går igen fra sag til sag, kunne indgå i begrundelsen, når de er knyttet til den konkrete sigtelse og den konkrete sigtede. Det samme gælder almindelig erfaring om gerningsmænds handlemønstre. Angår sigtelsen f.eks. afpresning eller vidnetrusler, er dette i sig selv et moment, der peger på en kollusionsrisiko. Det samme kan være tilfældet, hvor vold er anvendt som presion, hævn el.lign.

Det følger af det anførte, at det forhold, at sigtede nægter sig skyldig, ikke bevirker, at isolationsbetingelserne er opfyldt. En aflagt tilståelse kan selvfølgelig betyde, at isolation slet ikke kommer på tale; men om betingelserne for isolation af den, der nægter sig skyldig, er opfyldt, må bero på de forhold, som er nævnt ovenfor, og ikke på vedkommendes nægtelse. Ligesom »sigtedes holdning til sagen« ikke bør indgå i en fængslingskendelse, bør »sigtedes holdning til sagen« heller ikke indgå i begrundelsen for en isolationskendelse.

Derimod er det forhold, at sigtede (i sin gode ret) nægter at udtale sig om sagen, et moment, der kan spille ind ved vurderingen af kollusionsrisikoen, jf.